

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 2023/003
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht : 9 februari 2023
Datum hoorzitting : 20 februari 2023
Datum beslissing : 21 februari 2023
Datum gemotiveerde beslissing : 28 februari 2023

---

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 9 februari 2023
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 17 februari 2023

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X, hierna te noemen klager, van 9 februari 2023. Verweerders, de heer A, psychiater, en mevrouw B, AIOS, hebben op 17 februari 2023 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Klager heeft de klachtencommissie in zijn klaagschrift verzocht om de beslissing tot verplichte medicatie en plaatsing in de Intensive Care (IC), waartegen klager klaagt, te schorsen. Verweerder heeft aangegeven dat uitstel van het toedienen van het voorgenomen depot niet verantwoord en adequaat is. Klager heeft psychotische belevingen en doet continu doodsb bedreigingen richting zijn behandelaren, oud-behandelaren en andere medewerkers. Daarbij laat hij dermate groeps-ontwrichtend gedrag zien dat verblijf op de IC noodzakelijk is. Gelet hierop heeft de klachtencommissie besloten om het schorsingsverzoek af te wijzen.

Op 20 februari 2023 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *vervangend secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten bijstaan de patiëntvertrouwenspersoon

- **verweerder:** mevrouw B (AIOS), die zich in deze heeft laten bijstaan door mevrouw C, wnd. psychiater

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg d.d. 9 februari 2023, waarmee aan hem verplichte medicatie en insluiting in de IC is opgelegd.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Klager is het niet eens met de aan hem opgelegde verplichte medicatie. Hij meent dat er geen sprake is van een bipolaire-stemmingsstoornis en vindt zichzelf niet psychotisch. Hij heeft zelf 'zo nodig' medicatie gevraagd aan zijn behandelaren maar de behandelaren doen niets met zijn voorstellen voor orale medicatie. Klager is overgebracht naar de IC omdat hij geen spuit wil. Klager wil zo snel mogelijk worden ontslagen zodat hij voor zijn kat kan zorgen. Hij vindt dat medicatie niet nodig is om naar huis te kunnen gaan. Klager meent dat hij schade heeft geleden en verzoekt de klachtencommissie om een schadevergoeding toe te kennen.

Verweerder is van mening dat klager wel degelijk een psychische stoornis heeft. Hij is opgenomen omdat de situatie in de ambulante setting niet meer houdbaar was. Gedurende de opname nemen de spanningen toe en weigert klager medicatie. Uitstellen van de depotmedicatie zal klager langer onbehandeld laten voor huidige psychotische ontregeling, waarbij de psychotische belevingen, angst en spanning verder oplopen. Vanuit deze belevingen en angst doet betrokkene continu doodsb bedreigingen richting zijn behandelaren, oud-behandelaren en andere medewerkers. Hij uit zich verbaal erg agressief en laat dermate groeps-ontwrichtend gedrag zien dat verblijf op de IC noodzakelijk is. Hij bemoeit zich met iedereen en met verschillende situaties. Voor medeciënten is dit soms storend. Klager is in het verleden meermaals opgenomen geweest in verband met een (manisch) psychotische ontregeling, welke vaak spoedig weer herstelde na het opstarten van een antipsychoticum. Klager doet voorstellen voor orale antipsychotica in een dosering die niet toereikend genoeg bevonden wordt. Van klager is bekend dat hij regelmatig zijn orale medicatie in de thuissituatie afbouwt en staakt, met een hoog risico op recidief psychotische ontregeling. Medicatie middels een depot wordt om deze redenen noodzakelijk geacht.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. De bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz zijn aldus van toepassing.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
  - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
  - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
  - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgz.

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel. Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich regelmatig en ook specifiek voorafgaande aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van klager en het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg ook met klager besproken heeft. Klager heeft het schriftelijke en gemotiveerde besluit van de behandelaar ontvangen waarin de onderbouwing van de beslissing over te gaan tot verplichte zorg is weergegeven. Tevens heeft klager de brief van de geneesheer-directeur ontvangen waarin hij geïnformeerd wordt over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de PVP of de FVP in te roepen.

Uit het dossier blijkt echter niet dat de wilsbekwaamheid is getoetst, anders dan vastgelegd in het aanzeggingsformulier, waarin dat wel staat. Uit het dossier is wel gebleken dat de moeder van klager, zijnde de vertegenwoordiger, voorafgaand aan de aanzegging verplichte zorg is geconsulteerd. De klachtencommissie beveelt aan om in het dossier op te nemen hoe en wanneer de wilsbekwaamheid is getoetst. Als iemand wilsonbekwaam bevonden wordt, dient uit het dossier te blijken dat die wilsonbekwaamheid is getoetst en dat bovendien in dat geval de vertegenwoordiger dient te worden geconsulteerd met betrekking tot de voorgenomen verplichte zorg.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

---

¹ Indien van toepassing

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvzgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie dat voldaan is aan de proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. Klager weigert de aangezegde medicatie in de juiste dosering vrijwillig in te nemen, waardoor de spanningen op de afdeling hoog op lopen. Medepatiënten zijn bang voor hem en klager roept met zijn hinderlijk gedrag agressie van anderen op. In de ambulante setting is gebleken dat klager zijn medicatie afbouwt en staakt. Paliperidon is daarnaast een bewezen effectief antipsychoticum, waarmee wordt getracht de psychose te behandelen van waaruit het ernstig nadeel voortkomt. Het is gebleken dat de reeds toegediende medicatie een positief effect heeft op klager. Uit de rapportages blijkt bovendien dat er dagelijks wordt geprobeerd om met klager vrijheden af te spreken.

6. **BESLISSING**

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klager ongegrond. Het verzoek tot schadevergoeding wordt afgewezen.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.